

ZAMIAȚIN

EUGHENI

Noi

roman

Traducere din limba rusă
de Inna Cristea

POLIROM
2014

M-a străpuns din nou cu ochii, zâmbind în modul cel mai subțire. Și am avut impresia: am văzut foarte clar, învelit în pânza fină a acestui zâmbet, un cuvânt – o literă – numele, singurul nume... Sau din nou era doar pură imaginație?

Abia-abia am avut răbdare să aștept până ce mi-a scris certificatul de boală pentru azi și pentru mâine, fără un cuvânt, i-am strâns din nou mâna cu putere și am fugit afară.

Soarele – ușor, rapid ca un aerou – mă poartă, mă poartă în sus. Știam: mâine mă așteaptă o bucurie. Ce bucurie?

Insemnarea a 17-a.

Conspect:

Prin sticlă. Am murit. Coridoarele

Sunt absolut dezorientat. Ieri, chiar în momentul când am crezut că totul a fost descurcat, că toate icsurile au fost găsite – în ecuația mea s-au ivit noi necunoscute.

Începutul coordonatelor în toată povestea asta este desigur Casa Antică. Din acest punct pornesc toate axele de X, Y, Z, pe care pentru mine, de la o vreme, se înalță întregul univers. Am pornit pe jos pe axa de X (bulevardul 59) către punctul inițial al coordonatelor. În mine, ca un vârtej multicolor, se derulează evenimentele din ajun: clădirile răsturnate, oamenii la fel, mâinile chinitor de străine, foarfecele sclipitoare, picăturile din lavabou, care străpung în cădere tăcerea – așa a mai fost, a mai fost o dată. Și toate astea, sfârtecându-mi carnea, se rotesc cu viteză acolo – după suprafata topită de foc, unde se găsește „sufletul”.

Pentru a respecta prescripția medicului, am ales anume drumul pe două catete, nu pe ipotenuză.

Și uite, cateta a doua: drumul ocolit la poalele Zidului Verde. Din nemărginitul ocean verde de dincolo de Zid spre mine se rostogolește un talaz sălbatic de rădăcini, flori, crengi, frunze – cabrează – acum mă va potopi, și din om – cel mai fin dintre mecanisme – voi deveni...

Din fericire, însă, între mine și oceanul sălbatic și verde se interpune sticla Zidului. O, măreață, divin-limitativă înțelepciune a zidurilor, a barierelor! Poate că aceasta e cea mai mare dintre toate invențiile. Omul a încetat de a mai fi un animal sălbatic doar atunci când a construit primul zid. Omul a încetat de a mai fi un om primitiv doar atunci când noi am construit Zidul Verde, când prin acest Zid am izolat lumea noastră mecanizată, perfectă – de lumea hidoasă, irațională a copacilor, păsărilor, animalelor...

Prin sticlă mă fixează – încețoșat, stins – mutra obtuză a unei fiare, ochii galbeni repetă cu obstinație același gând, pe care nu-l deslușesc. Ne-am privit îndelung drept în ochi – aceste galerii din lumea de suprafață în lumea transsuperficială. Mă tulbură vag un gând: „Dar dacă el, cu ochii lui galbeni, în grămada lui stupidă și murdară de frunze, în viața lui nesupusă calculului, este mai fericit decât noi?”.

Am ridicat mâna, ochii galbeni au clipit, s-au dat înapoi, au dispărut în frunziș. Jalnică ființă! Ce absurditate – să fie mai fericit decât noi. Poate mai fericit decât mine – asta da; eu însă constitui o excepție, sunt bolnav.

De altfel, și eu... Văd deja zidurile roșu-închis ale Casei Antice – și gura aceea simpatică, lipită a bătrânei – mă reped la bătrână în mare viteză:

— Ea este aici?

Gura lipită se deschide încet:

— Păi despre care ea e vorba?

— Ei, care-care? Păi I, bineînțeles... Am fost împreună cu ea atunci, cu un aerou...

— A-a, așa, așa... Așa-așa-așa...

Razele-cute în jurul gurii, raze șirete în ochii galbeni, care pătrund în interiorul meu – tot mai profund... Și în sfârșit:

— Fie... e aici... a venit mai adineauri.

E aici. Am văzut: la picioarele bătrânei – o tufă de pelin argintiu și amar (curtea Casei Antice este și ea muzeu, a fost păstrată cu scrupulozitate în formă preistorică), pelinul a întins o crenguță peste mâna bătrânei, ea o mingile ușurel, pe genunchi are o fâșie galbenă de la soare. Și pentru o clipă: eu, soarele, bătrâna, pelinul, ochii galbeni – suntem una, suntem strâns legați prin nu știu ce vinișoare, iar în vinișoare pulsează același sânge tumultos și minunat, care ne este comun...

Acum mi-e rușine să scriu despre toate astea, dar am promis să fiu sincer până la capăt în aceste însemnări. Așadar: m-am aplecat – și am sărutat gura lipită, moale, ca de mușchi. Bătrâna s-a șters, a răs...

Am străbătut în fugă camerele știute, răsunătoare și cam strâmte, și nu știu de ce – glonț într-acolo, în dormitor. La ușă fiind, am pus mâna pe clanță și deodată: „Dar dacă nu e singură acolo?”. M-am oprit, am tras cu urechea. Dar nu auzeam decât un ticăit alături de mine – nu în mine, ci undeva alături – ticăia inima mea.

Am intrat. Patul larg, nesifonat. Oglinda. Încă una la ușa șifonierului, și în gaura cheii acolo – chela cu anticul inel. Și nimeni.

Am strigat încetșor:

— // Ești aici? – Și mai încet, cu ochii închiși, fără să respir ca și cum aș fi fost în fața ei în genunchi: – // Dragă!

Linște. Doar în ligheanul alb de la lavabou; din robinet, cad grăbit picături de apă. Acum nu pot să-mi explic de ce, dar asta îmi dădea o

senzație neplăcută: am strâns tare robinetul și am ieșit. Evident, aici nu e. Înseamnă că e undeva într-un alt „apartament”.

Pe o scară largă și întunecoasă am coborât în fugă mai jos, am încercat o ușă, alta, a treia: închis. Peste tot era închis, în afară de apartamentul acela „al nostru”, iar acolo nu era nimeni...

Totuși – din nou într-acolo, nici eu nu știam de ce. Mergeam încet, cu greu – tălpile îmi deveniseră deodată ca de plumb. Țin minte limpede un gând: „Este greșit că forța de greutate e constantă. În consecință, toate formulele mele – –”.

Deodată m-am întrerupt: jos de tot a pocnit o ușă, cineva a tropăit grăbit peste dale. Am devenit din nou ușor, nemaipomenit de ușor – m-am aruncat spre balustradă – să mă aplec peste. Într-un singur cuvânt. Într-un singur strigăt. „Tu!” – să-i spun tot...

Și am înghețat: jos, înscris în pătratul întunecat de umbră așternut de cercevelele geamului, gonea capul lui S, mișcându-și urechile-aripi trandafirii.

Ca un fulger – doar concluzia nudă, fără premise (premisele nu le știu nici acum): „Nu trebuie – pentru nimic în lume – ca el să mă vadă”.

Și pe vârfuri, lipindu-mă de perete, m-am strecurat în sus – spre apartamentul acela descuiat.

O secundă m-am oprit în fața ușii. Ala înainta lent în sus, încoace. Ușa, numai de n-ar... Imploram ușa, dar ea e de lemn: a scârțâit, a țuit. Am trecut ca un vârtej pe lângă – verdele, roșul, galbenul Buddha – și iată-mă în fața ușii cu oglindă a șifonierului: chipul meu palid, ochii adulmecând zgomotele, buzele... Prin zgomotul sângelui, aud cum scârțâie din nou ușa... El este, el.

M-am apucat de cheia din ușa șifonierului – și uite, inelul se leagănă. Asta îmi amintește ceva – iarăși o concluzie fulgerătoare, nudă, fără

premise – mai curând o frântură: „În ziua aceea I – –”. Deschid repede ușa în șifonier, sunt înăuntru, în întuneric – închid ușa bine. Un pas – simt cum placa de sub picioare s-a mișcat. Lent, domol, am început să alunec undeva în jos, privirile mi s-au întunecat, am murit.

—

Mai târziu, când a trebuit să notez toate aceste întâmplări stranii, am scotocit în memorie, în cărți – așa că acum înțeleg, desigur: a fost o stare de moarte provizorie, cunoscută de cei vechi și – din câte știu – cu totul necunoscută la noi.

Habar n-am cât timp am fost mort. Probabil vreo 5-10 secunde, dar după un timp am înviat, am deschis ochii: era întuneric și simțeam cum alunec în jos, tot mai în jos... Am întins mâna, am încercat să mă sprijin, m-am zgâriat de zidul aspru, care fugea repede, aveam sânge pe deget, e clar – toate astea nu sunt rodul imaginației mele bolnave. Dar ce e, ce e?

Îmi auzeam respirația sacadată, tremurândă (mi-e rușine să fac această mărturisire – totul a fost atât de neașteptat și de neînțeles). Un minut, două, trei – mereu în jos. În sfârșit, o zguduitură estompată: ceea ce cădea sub picioarele mele acum a încremenit în nemișcare. Am dibuit pe întuneric nu știu ce mâner, am împins – ușa s-a deschis – o lumină difuză. Am văzut: în spatele meu, urca repede spre undeva o mică platformă pătrată... Am dat să alerg într-acolo, dar era prea târziu: eram blocat aici... unde „aici” – nu știu.

Un coridor. O liniște grea, ca de o mie de puduri. Pe tavanul boltit – becuri, o linie punctată, infinită, de licăriri tremurătoare. Semăna puțin cu „conductele” din drumurile noastre subterane, doar că era mult mai strâmt și nu din

sticla noastră, ci dintr-un alt material antic. Un gând de o clipă – despre subteranele unde coborau pentru a se salva în timpul Războiului de Două Sute de Ani... Nu are importanță: trebuie să înaintez.

Am mers, cred, cam vreo douăzeci de minute. Am cotit la dreapta, coridorul s-a lărgit, becurile răspândesc o lumină mai vie. Un zgomot surd, confuz. Poate sunt mașini, poate glasuri – nu știu, dar mă aflu în fața unei uși grele și netransparente: zgomotul vine de acolo.

Am bătut, și încă o dată – mai tare. În spațele ușii s-a făcut liniște. Ceva a zăngănit, ușa s-a deschis încet, greu.

Nu știu care din noi doi a înțepenit mai mult – în fața mea stătea medicul meu cel subțire ca o lamă de cuțit.

— Dumneata? Aici? – Foarfeca lui pur și simplu s-a închis. Iar eu stăteam de parcă nu cunoșteam nici un cuvânt omenesc: tăceam, mă uitam și nu înțelegeam deloc ce-mi spunea. Îmi spunea probabil că trebuie să plec de acolo; pentru că după aceea m-a împins repede, cu burta lui plată de hârtie, până la capătul acestei porțiuni mai luminoase a coridorului – și mi-a dat un ghiont în spate.

— Permiteți-mi... am vrut... am crezut că ea, I-330... Dar eu...

— Așteptați aici, mi-a retezat-o doctorul și a dispărut...

În sfârșit! În sfârșit, ea e aici, alături – și nu are nici o importanță unde este acest „aici”. Mătasea galbenă de culoarea șofranului, pe care o știu, zâmbetul-mușcătură, ochii acoperiți de storuri... Îmi tremură buzele, mâinile, genunchii – iar în cap am un gând dintre cele mai stupide:

„Vibrațiile sunt sunet. Tremurul trebuie să răsune. Atunci de ce nu se aude?”.